

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: MAY – 2026
SECOND SEMESTER

Subject: Economic Thoughts of Mahatma Gandhi (ECOMJC-204)

Date: 13/05/2026

Total marks: 50

Time: 2.00 pm to 4.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (30)

1. Discuss the features of non-violent economy according to Mahatma Gandhi
2. Describe the village sarvodaya concept for the rural development as given by Mahatma Gandhi
3. Explain the doctrine of trusteeship according to Mahatma Gandhi

Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (20)

1. Describe the significance of khadi and village industries in economic development as explained by Mahatma Gandhi
2. Describe the early life and education of Mahatma Gandhi
3. Discuss Mahatma Gandhi's view on labour

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)

१. महात्मा गांधीच्या मतानुसार अहिंसक अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सांगा.
२. ग्राम सर्वोदय संकल्पनेतून ग्रामीण विकास ही महात्मा गांधी यांची कल्पना स्पष्ट करा.
३. महात्मा गांधी यांनी दिलेल्या विश्वस्ततेचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२०)

१. महात्मा गांधी यांनी संगीतल्याप्रमाणे खादी आणि ग्रामोद्योगांचे आर्थिक विकासातील महत्व स्पष्ट करा
२. महात्मा गांधींचे सुरुवातीचे जीवन आणि त्यांचे शिक्षण याचे वर्णन करा
३. महात्मा गांधींचा कामगारांबद्दलचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा.